

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА НАПН УКРАЇНИ
AKADEMIA PEDAGOGIKI SPECJALNEJ IM. MARII
GRZEGORZEWSKIEJ
CONCORDIA UNIVERSITY OF EDMONTON
ГО "НТІ " ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ"
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ГЛУХИХ
ЦЕНТР СЛУХОВОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ «АВРОРА»
ГО «АСОЦІАЦІЯ ДІЄВИХ ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ»

**Матеріали ІХ Міжнародного конгресу
зі спеціальної педагогіки та психології
«ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ
В УМОВАХ МИРУ І ВІЙНИ»**

(25-26 жовтня 2023 року)

м. Київ

УДК 376.378.147.

ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ МИРУ І ВІЙНИ». Матеріали ІХ Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології, 2023. – 625с.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками ІХ Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології, 2023 **«Освіта осіб з особливими потребами в умовах миру і війни» (25-26 жовтня 2023 року).**

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори.

© Інститут спеціальної педагогіки
і психології ім. М. Ярмаченка
НАПН України, 2023
© Автори статей, 2023

З М І С Т

Абакумова І. В.,

СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНО-ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ
КЛАСІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 14

Андрєєва О. В.,

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В
ХАРКОВІ: ВИКЛИК, СКЛАДНОЩІ ТА НАДБАННЯ 18

Анохіна О. А.,

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
ОСВІТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 23

Аркадьєва О. О.,

СТРАТЕГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ І ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ
У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ДЦП 27

Бабяк О. О.,

РІВЕНЬ СФОРМОВАНOSTІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ШКОЛЯРІВ З
ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 32

Барабан К.,

НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ
5-10 КЛАСІВ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ 36

Бацура Г. В.,

СПІВПРАЦЯ СІМ'Ї ТА ШКОЛИ – ЗАПОРУКА СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО
ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ
В УМОВАХ ВІЙНИ 40

Башара В. О.,

КОРЕКЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЯК ЗАСІБ ЇХ СОЦІАЛІЗАЦІЇ 45

Березюк А. М.,

ЗБЕРЕЖЕННЯ, ПІДТРИМКА ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ТА СТРЕСОСТІЙКОСТІ У
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ ПІД ЧАС ВІЙНИ 48

Білогаш О. Ф.,

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ В
ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ТА ТЯЖКИМИ
ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ 54

Біневич І.В.,

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ 62

Блеч Г. О.,

МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ РАНЬОГО ПЕРЕДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ 65

Бобренко І. В.,

ОСОБЛИВОСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З
ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ

ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	71
Бурдельна О. В., ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ КУЛЬТУРИ ПОВЕДІНКИ ТА СПІЛКУВАННЯ, НАВЧАННЯ ЇХ СПОСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ	77
Бурденюк І. М., СУЧАСНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	82
Вікторов І. В., КОРЕКЦІЙНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЯКІ МАЮТЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРУДНОЩІ РІЗНОГО СТУПЕНЯ ПРОЯВУ	87
Волошина О. Ю., ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАКЛАДАМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	91
Воробйова В. В., ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	94
Гладченко І. В., РОЗВИТОК МУЗИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ В УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ	98
Головата Ю. І., ПСИХОЛОГІЧНИЙ РАННІЙ СУПРОВІД РОДИН, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДИТИНУ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА	103
Горпиненко В. С., ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ЕТИКИ УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	106
Грибань Г. В., СТРАТЕГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ І ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ДИСЛАЛІЄЮ	113
Губарь О. Г., РІВЕНЬ СФОРМОВАНOSTІ ІНКЛЮЗИВНОЇ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	117
Гудзенко Н. Г., ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ РОЗВИТКУ СЛУХОВОГО СПРИЙМАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ВИМОВИ	121
Данилова З. І., КОРЕКЦІЯ ПРОЦЕСІВ СПРИЙМАННЯ У ШКОЛЯРІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗАСОБАМИ СЕНСОРНОГО ПРОСТОРУ ШКОЛИ	128
Данілавічюте Е. А., СТРАТЕГІЇ ВИЗНАЧЕННЯ І ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ДИЗАРТРІЄЮ	132

Дармограй І. В., ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ НАВИЧОК ПИСЕМНОГО ТА УСНОГО МОВЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ТПМ У СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ	139
Дігтенко М. В., ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА БАТЬКІВ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	144
Дмітрієва О. І., ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 016 СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ	150
Докучина Т. О., ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	154
Дубич М. В., МЕТОДИКА МИКОТО ШИЧИДИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ВЗАЄМОДІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ З ООП	157
Дубук Н. В., ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАТФОРМ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ГЛУХИХ УЧНІВ В НУШ	163
Дука В. В., ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СПЕЦІАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	168
Єфименко М. М., «СТУПАЛКИ-ЛОГОС» – АВТОРСЬКА МЕТОДИКА (М. М. ЄФИМЕНКО, М. Д. МОГА) СТИМУЛЮВАННЯ МОЗКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОЛІПШЕННЯ ТА КОРЕКЦІЇ ПСИХОМОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ	174
Жадленко І. О., АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ- ДЕФЕКТОЛОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	178
Жук В.В., ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ З ДІТЬМИ З КОХЛЕАРНИМИ ІМПЛАНТАМИ	182
Зборовська Н. А., УМОВИ ТА ВИМОГИ ПРАЦІ ДЛЯ ГЛУХИХ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ В НІМЕЧЧИНІ НА ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	186
Зіневич Т. В., ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: СТРАТЕГІЇ І ТЕХНОЛОГІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	191

Казачінер О. С., Бойчук Ю. Д., Галій А. І., ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ДЕФЕКТОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ТА ЇХ СІМЕЙ	194
Каменська Н. М., ПЕДАГОГИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ: ОЧІКУВАННЯ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ	200
Катюрженко Д. І., РАННЄ ВТРУЧАННЯ І ДІАГНОСТИКА: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ЗДОРОВ'Я І БЛАГОПОЛУЧЧЯ	205
Кашапова О. В., ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	210
Квітка Н. О., ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	215
Кисла О. П., ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ СИНДРОМОМ РЕТТА	220
Кобильченко В. В., ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	226
Ковальова А. П., АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК ФОРМА РОЗВИТКУ ТА КОРЕКЦІЇ ЕМОЦІЙНО- ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ ТА ГІПЕРАКТИВНОСТІ	232
Ковальова О. М., СПЕЦИФІКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	236
Когтев А. В., ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ: МИНУЛЕ, СЬОГОДЕННЯ, ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ	243
Корнійчук Н. П., ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	248
Корольова Н. В., ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: КОРОТКИЙ ЕКСКУРС	253
Кравець К. В., ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЛЕГКОГО СТУПЕНЮ	256

Кудрявцева А., ОСОБЛИВОСТІ ВІДБОРУ МОВЛЕННЄВО-ЖЕСТОВОГО МАТЕРІАЛУ В КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНОМУ ПЛАНУВАННІ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В 5-10 КЛАСАХ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	260
Кузьміна С.В., ПЕРСПЕКТИВИ ПОШУКУ ОПТИМАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМИ ГРУПАМИ	262
Куліш Б. Ю., ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ЯК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	270
Купрас В. В., Зозуля Н. В., УПРОВАДЖЕННЯ АДАПТОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ	275
Купрас В. В., Ромашко М. Л., ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТРЕСОСТІЙКІСТІ У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	279
Курзіна М. О., ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА №6» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	283
Лагода Н. М., ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ПОСТУПУ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	289
Лапін А. В., ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЛЕГОДІАГНОСТИКИ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	294
Легкий О. М., Кондратенко С. В., РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ ДОШКІЛЬНИКА З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ	300
Литовченко В. П., БЕЗБАР'ЄРНА ІНФОРМАЦІЯ: ВЗАЄМОДІЯ ФАХІВЦІВ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ СФЕРИ ТА ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	305
Лісненко О. М., ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ ПІКТОГРАМ ВДОМА, НА ЗАНЯТТІ З ЛОГОПЕДОМ-ДЕФЕКТОЛОГОМ АБО В НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	309
Луценко Л.М., Романовська О.О., Корочкова Н.В., ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УМОВАХ ДОСТУПНОГО КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	313

Ляшенко В. В., ПЕРСПЕКТИВИ І ПРОБЛЕМИ КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ	323
Мазурик Т. В., ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ: ЗДАТНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ СПРИЯТЛИВІ УМОВИ ДЛЯ КОЖНОГО УЧНЯ	328
Мартинчук О. В., Бородата Жоана, Гомон Яна, Кордиш Юлія, АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У КОНТЕКСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ПРОФІЛЮ ВЧИТЕЛЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ	332
Мартинюк З. С., СТРАТЕГІЯ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З РИНОЛАЛІЄЮ	337
Матусевич Г. В., РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОГО МОВЛЕННЯ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ВЕЧІРНЬОЇ ШКОЛИ	342
Микитюк Ж. М., ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСОБИСТІСНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ ВПО ПІД ЧАС ЇХ ПЕРЕБУВАННЯ У ХУТСЬКІЙ СПЕЦІАЛЬНІЙ ШКОЛІ І-ІІІ СТУПЕНІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	344
Миколайчук А. В., НЕНАСИЛЬНИЦЬКЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ОСВІТІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	348
Міськов Г. В., ОСВІТНІ ПОТРЕБИ ГЛУХИХ ЗДОБУВАЧІВ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНІ ДЕТЕРМІНАНТИ	354
Москалюк І. В., ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОГО КЛІМАТУ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ	358
Мякушко О. І., ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНІК АРТ-ТЕРАПІЇ ДЛЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ	362
Новіцька Л. Ф., ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НУШ В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	368
Обухівська А. Г., ПРОФЕСІЙНА ГОТОВНІСТЬ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ І ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	373
Овчаренко О. Ю., ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	379

Омельченко І. М., МЕТОДИКА ДІАГНОСТИКИ КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТА СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ТРУДНОЩАМИ ЛЕГКОГО СТУПЕНЯ ПРОЯВУ	381
Омельченко М. С., Ждимора С., ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	388
Паніцька І. С., ПРОБЛЕМА ЗАСТОСУВАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ В ОСВІТНОМУ ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	393
Панок В.Г., ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ	398
Пирог Н. Ю., Солод С. Ю., ВАЖЛИВІСТЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ У ПРОЦЕІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД	401
Погребняк В. О., ДО ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ	405
Подопрігора Т., Безрукава О., ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ З ООП В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	408
Провальна Н. О., ЕФЕКТИВНА ВЗАЄМОДІЯ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ДІТЬМИ, ЯКІ МАЮТЬ СОЦІОАДАПТАЦІЙНІ ТРУДНОЩІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	411
Прохоренко Л. І., ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ	416
Ревуцька О. В., Лисенко Л. М., ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНА СИСТЕМА ПРОФІЛАКТИКИ ТА КОРЕКЦІЇ МІОФУНКЦІОНАЛЬНИХ І МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ	419
Рібцун Ю. В., МЕТАФОРІЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПСИХО- МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ФУНКЦІОНАЛЬНО- МОВЛЕННЄВИМИ ТРУДНОЩАМИ	424
Савінова Н. В., Нездатна А. Ю., ВПЛИВ ІГРОТЕРАПІЇ НА ДИНАМІКУ ЛОГОКОРЕКЦІЇ	429

Садова А. П., Федорченко Д. А., АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ З ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ДЛЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ВЕЧІРНЬОЇ ШКОЛИ	433
Сергєєва Н. В., ТРАНСФОРМАЦІЯ СУЧАСНОГО ПІДРУЧНИКА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ	438
Серпутько Г. П., ДЕЯКІ ВИМОГИ ДО ДРУКУ ЛІТЕРАТУРИ, ЩО ВИДАЄТЬСЯ В УКРАЇНІ ШРИФТОМ БРАЙЛЯ ТА В УНІВЕРСАЛЬНОМУ ДИЗАЙНІ З ВИКОРИСТАННЯМ ШРИФТУ БРАЙЛЯ	445
Сіденко Ю. О., ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З РАС	450
Скакодуб Т. С., ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)	453
Скрипник Т. В., Стратулат Н. М., ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОПОМІЖНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ АДАПТИВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ	459
Спїцина О., ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО ПЛАНУВАННЯ КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИТКОВИХ ЗАНЯТЬ З РОЗВИТКУ СЛУХО-ЗОРО-ТАКТИЛЬНОГО СПРИЙМАННЯ МОВЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ВИМОВИ В 5-10 КЛАСАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ	463
Стандрїйчук А. В., ВИКОРИСТАННЯ МНЕМОТЕХНІЧНИХ МЕТОДІВ І ПРИЙОМІВ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД, ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	465
Стацюк Н. В., ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	470
Супрун М. О., СЛОВО ВДЯЧНОСТІ АКАДЕМІКУ ВІТАЛІЮ ІВАНОВИЧУ БОНДАРЮ (ДО 85-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ)	475
Сухарева Л. А., ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	481

Сухіна І. В., ПСИХОЕДУКАЦІЯ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ООП В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ	484
Суятинова К. Є., ОЦІНКА ПОТРЕБ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ ЗАГАЛЬНИХ ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	488
Тамоян Н. В., КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД У РЕАЛІЗАЦІЇ ПОСЛУГИ РАНЬОГО СУПРОВОДУ	492
Таранченко О.М., УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ: ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ	497
Терещенко О., ПЕРЕКЛАДАЧ ЖЕСТОВОЇ МОВИ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЛАНКА В ЖИТТІ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	502
Товстоган В. С., МИРОТВОРЧІСТЬ ТА МИРОБУДУВАННЯ ЯК ПРИНЦИПИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	505
Трикоз С., ТЕХНОЛОГІЇ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З НАВКОЛИШНІМ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПОМІРНОГО СТУПЕНЯ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	510
Трофименко Л.І., СТРАТЕГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ І ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЦІВ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З АЛАЛІЄЮ	514
Ханзерук Л. О., ЯКІСНЕ ЗАДОВОЛЕННЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНИХ ПОТРЕБ ЯК ІМПЕРАТИВ	519
Хомик Т. В., Михайлюк М. В., ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТІ В УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ	521
Хорішман О. П., ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ПІД ЧАС ПУБЕРТАТНОЇ КРИЗИ ЗАСОБАМИ АРТ- ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	525
Хотенюк О.М., ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ	530
Хотенюк І.М., ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	535
Храновська Л. В., ГАРМОНІЙНЕ ПОЄДНАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТА ТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	

У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ	538
Цимбалюк Н. П., Лукачук І. Д., Лозинська М. П., Білецька Н. М., СИСТЕМА РОБОТИ КЗ ЛОР «БАГАТОПРОФІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО- РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР СВЯТОГО МИКОЛАЯ»	543
Цуркан І. О., ОСНОВНІ ЗАСАДИ В РОБОТІ КОМАНДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ (КППС) У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	548
Чебаненко О. І., Бартман О. С., ЗНАЧЕННЯ ДОСТУПНОГО КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВПРОВАДЖЕННІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОВНОЮ ВТРАТОЮ СЛУХУ	552
Чеботарьова О. В., СТРАТЕГІЇ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ	557
Чепчина І. І., УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ГЛУХИХ: НАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	562
Черета О., АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	571
Чорноконь С. В., ВИКОРИСТАННЯ КІНЕЗІОЛОГІЧНИХ ВПРАВ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ЛОГОПЕДА З ДІТЬМИ З ТЯЖКИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ	574
Шабаліна Н. Д., ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБОМ НЕТРАДИЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ	579
Шапочка К. А., ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЗАСІБ ЗНЯТТЯ СТРЕСУ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ООП В УМОВАХ ВІЙНИ	584
Шевцов А.Г., Ласточкіна О. В., МЕТОДОЛОГІЯ ЗМІШАНОГО ТА ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ПАРАДИГМА ОРГАНІЗАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	591
Шишко І. М., ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ КОГНІТИВНОГО РОЗВИТКУ	596
Юрченко Ю. М., РОБОТА З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ЗМІНИ ТА ПРИСТОСУВАННЯ ДО СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ	600
Якимова Я. Л., ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	604

Якимчук Г. В., ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ДИТИНИ З МОВЛЕННЄВИМИ ТРУДНОЦАМИ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	609
Яковлева С. Д., ВИХОВАННЯ СУСПІЛЬНОГО ДОСВІДУ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУ	613
Ярмола Н.А., ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ: РЕАЛІЇ ТА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	618
Anna Kurienkova UTILIZATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN REMOTE SPEECH THERAPY SESSIONS WITH CHILDREN WITH SPEECH DISORDERS	622

Список літературних джерел:

1. Доман Г. Как сделать ребенка физически совершенным / Г. Доман, Д. Доман, Б. Хаги. Москва : Аквариум, 2000. 336 с.
2. Айрес Э. Дж. Ребенок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем развития / [пер. с англ. Юлии Даре]. Москва : Теревинф, 2009. 272 с.
3. Кольцова М. М. Двигательная активность и развитие функций мозга ребенка (роль двигательного анализатора в формировании высшей нервной деятельности). Москва : Педагогика, 1973. 144 с.
4. Семенович А. В. Метод замещающего онтогенеза. Сборник нейропсихологических програм. IV. Речевая компетентность. Казань : Центр социально – гуманитарного образования, 2016. 144 с.
5. Твіггер Р. Мікромайстерність / пер. з англ. О. Чупа. Харків : ВД «Фабула», 2022. 256 с.

Жадленко Ірина Олександрівна

канд. пед. наук, доцент

КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» ЗОР
м. Запоріжжя, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

ВЧИТЕЛІВ-ДЕФЕКТОЛОГІВ

ДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

В умовах реалізації інноваційних освітніх проєктів, модернізації системи освіти, переходу до багаторівневої вищої освіти і його трансформації в контексті Болонської угоди проблема нестачі професійно підготовлених вчителів-дефектологів для освіти осіб з особливими освітніми потребами набуває особливого значення. Це визначає особливі якісні вимоги до кадрів, які здійснюють навчання і виховання дітей з сенсорними, інтелектуальними, руховими, мовленнєвими та іншими порушеннями в освітніх і реабілітаційних установах. Таким чином, проблема кадрового забезпечення освіти цих груп дітей істотно актуалізується.

М. К. Шеремет зазначає, що у підготовці корекційних педагогів визначальною і провідною має бути роль науки. Педагоги ВНЗ мають здійснювати цілеспрямовану підготовку висококваліфікованих кадрів за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями і випускати корекційних педагогів конкурентноспроможних у світовій системі спеціальної освіти [2].

Варто наголосити на тому аспекті, що інклюзивна освіта не буде побудована швидко, це довгостроковий проект, який передбачає, насамперед, формування професійно-особистісної готовності усіх учасників педагогічного процесу до роботи в інклюзивних умовах.

Досить прикрим є той факт, що педагоги загальноосвітніх навчальних закладів не вважають доцільним покращувати фахову підготовку в галузі спеціальної освіти шляхом здобуття другої вищої освіти за спеціальністю «Спеціальна освіта», або ж здобуття, в межах інших спеціалізацій, додаткової кваліфікації, наприклад, «учитель інклюзивного класу», або «асистент учителя інклюзивного класу».

Сьогодні, установи, де навчаються діти з особливими освітніми потребами, відчувають гостру нестачу тифлопедагогів, сурдопедагогів і фахівців супроводу, недостатність матеріально-технічного оснащення та медичного супроводу освітнього процесу, відсутність професійної та психологічної готовності педагогів загальноосвітніх закладів, а також соціокультурної та психологічної готовності суспільства до інклюзії дітей з особливими освітніми потребами. Це не дозволяє надати професійну корекційну допомогу, знижує результативність навчання таких дітей, можливості інклюзивної освіти.

В останні роки збільшується кількість дітей з порушенням слуху та зору, які навчаються в загальноосвітній школі. При цьому необхідно відзначити, що психологічна готовність до навчання в школі, розвиток мовлення, навички слухового сприйняття, загальний освітній рівень у значної кількості дітей характеризуються низькими показниками, що зумовлює не тільки виникнення шкільної неуспішності, а й значні труднощі при взаємодії з іншими учасниками

освітнього процесу. Діти з порушеннями в розвитку часто відчують недоброчливе ставлення як з боку однокласників, їхніх батьків, так, на жаль, і з боку педагогів.

Інклюзія впливає на всіх учасників освітнього процесу. Батьки не знають, як ставитися до інклюзії, віддаючи дитину в школу; педагог, не володіючи відповідними знаннями, не розуміє, як йому працювати з дитиною з особливими освітніми потребами; адміністрація або допомагає, продумуючи систему підтримки вчителів, або тисне, підкреслюючи, що закон зобов'язує вчити всіх дітей на рівних умовах.

Толерантне ставлення до дітей із особливими освітніми потребами – це бути готовими до того, що всі люди різні – не кращі й гірші, а просто різні; навчитися сприймати людей такими, якими вони є, не намагаючись змінити в них те, що нам не подобається; цінувати в кожній людині особистість і поважати її думки, почуття, переконання незалежно від того, чи збігаються вони з нашими; зберігати «власне обличчя», знайти себе і за будь-яких обставин залишатися собою.

Для забезпечення інклюзивного навчання у закладах освіти, де навчаються діти з особливими освітніми потребами, потрібно створити відповідні умови, а саме:

- психологічний мікроклімат, сприятливий для навчання дітей з порушеннями розвитку;
- кадрові ресурси, тобто спеціально підготовлені фахівці для роботи з дітьми з психофізичними порушеннями, а саме: тифлопедагоги, сурдопедагоги, олігофренопедагоги, логопеди, психологи, асистенти вчителів;
- відповідну спеціальну підготовку варто пройти всім педагогам, які працюватимуть з дитиною в інклюзивному класі;
- безбар'єрне середовище: пандуси, підйомники, спеціально обладнані туалети, парти, місця в класі, їдальні, бібліотеці тощо;

– спеціально обладнані кабінети: психологічного розвантаження, лікувальної фізкультури, психомоторної корекції, кімнати для логопедичних та корекційних занять з дефектологами, психологами та ін.;

– засоби корекції психофізичного розвитку, спеціальне обладнання, відповідний дидактичний матеріал, особливі наочні засоби;

– розроблена командою психолого-педагогічного супроводу індивідуальна програма розвитку, за потреби індивідуальний навчальний план, індивідуальна навчальна програма, розклад з урахуванням корекційно-розвиткових занять.

Присутність в класі дитини з особливими освітніми потребами вимагає від вчителя постійного навчання та оволодіння методиками різнорівневого, диференційованого навчання, роботи в тісній взаємодії з педагогом супроводу, щоб отримати вищий результат навченості дитини з особливими освітніми потребами.

Справжнього фахівця відрізняє постійна готовність до роботи з дітьми, потреба у спілкуванні з ними, передачі їм певного досвіду; готовність до творчого пошуку і постійного удосконалення свого професійного рівня. Корекційний педагог має бути щиро захопленим своєю професією, професійно працездатним, і передусім слугувати інтересам дітей з особливими освітніми потребами [1, 38].

У класах, де є дитина з порушенням розвитку, як учителем, так і педагогом супроводу може працювати тільки педагог, який має спеціальну освіту або перепідготовку. Роль педагога супроводу тут особливо велика, оскільки він фактично також виконує функції вчителя в процесі індивідуальної роботи з дитиною. В процесі уроку, індивідуальній роботі з учнем відводиться головна роль, оскільки дитина з важкими порушеннями з великими труднощами може організувати свою навчальну діяльність самостійно. Тут їй необхідна постійна допомога і увага вчителя.

Необхідно відзначити, що професія дефектолога по-своєму унікальна, оскільки знаходиться на перетині відразу декількох наук: медицини, педагогіки,

психології, соціології і т.д. Саме ці фахівці допомагають дітям з особливими освітніми потребами соціалізуватися в суспільстві і дають їм шанс на щасливе і повноцінне життя в майбутньому. І немає нічого дивного в тому, що до тих, хто мріє присвятити своє життя цій потрібній і безумовно благородній справі висуваються підвищені вимоги. Адже дефектологи повинні не тільки розуміти, що від якості їхньої роботи залежать долі дітей, але і бути готовими до тих складнощів, які приховує в собі ця професія.

Отже, важлива характеристика сучасного етапу розвитку інклюзивної освіти – нагальна потреба у професійно підготовлених педагогах загальної освіти і фахівців супроводу, здатних реалізувати інклюзивний підхід, тому, розвиток системи інклюзивного навчання потребує кадрового забезпечення.

Список літературних джерел:

1. Миронова С. П., Буйняк М. Г. Професійна діяльність та особистість корекційного педагога: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 136 с.

2. Шеремет М. К. Основні тенденції модернізації підготовки корекційних педагогів в умовах реформування освітньої галузі. *Логопедія. № 1*. 2011. С. 3-5.

Жук В. В.,
канд. пед. наук,
ст. н. сп. відділу освіти дітей з порушеннями слуху
ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України,
м. Київ, Україна

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ З ДІТЬМИ З КОХЛЕАРНИМИ ІМПЛАНТАМИ

В останні десятиліття в Україні, як і у більшості країн світу, стрімко збільшилася кількість дітей, слухопротезованих системами кохлеарної імплантації. Великий досвід застосування технології кохлеарного імплантування засвідчив її ефективність у вирішенні широкого кола питань сенсорного, пізнавального, мовленнєвого, соціального, особистісного розвитку дітей з